

Aanbiedingsbrief

Aan: De leden van de raad van de gemeente CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Datum: 14 november 2023

Betreft: Aanbiedingsbrief Najaarsnota 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden we u ter vaststelling de Najaarsnota 2023 aan.

Deze nota laat zien hoe ver we zijn met onze ambities voor Capelle in 2023. Er is al veel gerealiseerd en bereikt. Tegelijkertijd zien we dat er nog veel moet gebeuren, en dat niet alles dit jaar kan.

Ook kijken we voor het jaar 2023 naar het actuele financiële beeld van onze gemeente. We stellen vast dat niet alleen de kosten voor Jeugdhulp verder oplopen, maar ook dat de Meicirculaire 2023 van het Gemeentefonds voor ons dit jaar zeer nadelig uitpakte. Daarnaast verschuift een stuk winstneming bij de grondexploitaties van 2023 naar 2024. Deze drie grootste financiële ontwikkelingen – naast alle andere wijzigingen – maken dat het positieve begrotingssaldo voor 2023 omslaat in een verwacht klein (incidenteel) negatief resultaat.

De onvoorspelbaarheid van onze gemeentefinanciën is een belangrijk punt van aandacht bij de inzet van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bij de kabinetsformatie. Dit steunen we volmondig. Het is hard nodig dat er zo snel mogelijk een stabiele systematiek komt waar we de groei van onder meer de zorgkosten mee op kunnen vangen. En waarbij structurele middelen beschikbaar worden gesteld voor structurele taken. Anders kunnen we voor die taken geen plannen voor de lange termijn maken of vast personeel aannemen. Ons werk moet betaalbaar, uitvoerbaar en haalbaar zijn.

Het zijn niet alleen onzekere tijden op financieel gebied. Ook de instabiele nationale politiek, de voortdurende oorlog tussen Oekraïne en Rusland, het conflict in Israël en de Palestijnse gebieden, en - niet op de laatste plaats - de bestaanszekerheid van grote groepen mensen maken dat veel Capellenaren zich zorgen maken.

Juist daarom willen we blijven werken aan onze ambities om Capelle mooier, leefbaarder en veiliger te maken. En dat lukt gelukkig op tal van terreinen, samen met maatschappelijke partners, ondernemers en de Capellenaren.

1. Beleidsinhoudelijke verantwoording 2023

Zo stond 2023 in het teken van het vergroten van de weerbaarheid en 'awareness' op het gebied van jeugdcriminaliteit, digitale veiligheid en ondermijning. Met de ondermijningsbus, de YouChoose campagne, het project Fawaka en diverse trainingen en voorlichtingen bereiken we onze inwoners op een laagdrempelige manier. Ook blijven we in gesprek: we hebben via sociale media en straatinterviews input opgehaald voor de nieuwe wijk- en buurtveiligheidsplannen. Deze worden binnenkort aangeboden aan uw raad.

Het eerste beeld uit deze gesprekken is dat vooral verkeersveiligheid een belangrijk thema is. In 2023 zijn we dan ook gestart met het uitwerken van de verkeersveiligheidsaanpak, waarbij we zowel naar locaties met veel verkeersongevallen (blackspots) als naar potentiële ongevalslocaties kijken. Onze plannen leggen we in 2024 aan uw raad voor. Maar de vormgeving en veiligheid van fietspaden krijgt bijvoorbeeld al een plek in het nieuwe Fietsbeleid waar u gelijktijdig met deze nota over beslist. Daarnaast gaan we komend jaar starten met de planuitwerking van de Algeracorridor, een omvangrijk project waarin ook de doorstroming van verkeer en een goede leefomgeving centraal staan.

Die leefomgeving krijgt ook aandacht in de uitvoering van het Programma Buitenruimte. De oogst uit de gesprekken met de stad (o.a. Wijktoers en Wijkcafé's) heeft inmiddels geleid tot actie voor 'Kleur en Fleur' en aanpassingen aan het maaibeeld. Vanaf november 2023, in het nieuwe plantseizoen, worden nog diverse projecten uit het programma uitgevoerd.

We blijven inzetten op het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar door sport, bewegen en educatie:

- Zo is in het herijkte Capels sportakkoord vastgelegd dat we impulsen geven aan sportverenigingen, ouderen enthousiasmeren om te bewegen, naschoolse vrijetijdsbesteding

stimuleren en het erkende programma voor gezonde leefstijlinterventies (GLI) uitvoeren. Dit doen we door speciale aandacht te besteden aan het betrekken van sociaaleconomisch kwetsbare Capellenaren.

- En er is nog meer aandacht voor gezondheid. Voor het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Sportakkoord II hebben we een uitkering aangevraagd bij het Rijk (Brede SPUK). Met deze middelen werken we aan een gezonde generatie in 2040, waar Capellenaren weerbaar zijn en zich gezond voelen.
- Schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en de gemeente hebben in september overeenstemming bereikt over de Lokale Educatieve Agenda en de daarbij horende uitvoeringsagenda. We starten dit najaar met het onderzoeken van de mogelijkheden om meer ondersteuning op de opvang of school te realiseren en maken afspraken die de overgang van kinderen van de kinderopvang naar het basisonderwijs, vervolgens het voortgezet onderwijs en uiteindelijk het middelbaar beroepsonderwijs verbeteren.

We houden permanent oog voor de financiële bestaanszekerheid van onze inwoners:

- Door in te zetten op voorlichting, vroegsignalering en ondersteuning bij het (blijvend) oplossen van schulden willen we problematische schulden bij Capellenaren voorkomen en terugdringen. Dat hebben we in 2023 gedaan door een actieplan schuldenaanpak voor de doelgroep jongeren vast te stellen, net als een verbrede aanpak signalering schulden om inwoners zo vroeg mogelijk hulp te bieden bij betalingsachterstanden.
- De cijfers voor het aantal aanmeldingen en hulptrajecten voor financiële problemen laten voor 2023 een forse toename zien ten opzichte van 2022. Mede daarom willen we de inzet van de budgetcoaches in 2024 en 2025 voortzetten en voor die periode in alle vier de wijkteams een budgetcoach inzetten. We gaan ook de optie na om de budgetcoaches als ouderconsulent in de scholen in te zetten.
- Op 3 oktober 2023 is de Wet Energietoeslag 2023 vastgesteld. Doelgroepen met een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau ontvangen een toeslagbedrag van € 1.300 per huishouden. Omdat financiële bestaanszekerheid van onze inwoners grote prioriteit heeft, starten we nog dit kwartaal met de uitkering van de energietoeslag.
- Ook het Actieplan Energiearmoede is op bijna alle actiepunten in uitvoering. Met betrokken partijen wordt kennis over energiearmoede gedeeld. Bij Welzijn Capelle start binnenkort een aandachtsfunctionaris energiearmoede. De energiecoaches gaan met producten en advies langs bij Capellenaren. De wijkgerichte aanpak voor slecht geïsoleerde gebouwen wordt via het Capels Isolatieplan (CIP) vormgegeven.
- Op 3 februari 2023 kondigde het Rijk aan dat de schuldhelpverleningstrajecten bij gemeenten ingekort worden van drie jaar naar anderhalf jaar. Vanwege het ontbreken van een landelijke overgangsregeling hebben we besloten om een lokale overgangsregeling Msnp in te richten voor Capellenaren. Met de lokale overgangsregeling zorgen we ervoor dat de schuldregelingen voor een groep Capellenaren gelijk getrokken worden met de schuldregelingen vanaf 1 juli 2023. Met de lokale overgangsregeling krijgen ook deze inwoners sneller perspectief.

Stappen zetten op het gebied van duurzaamheid is een belangrijk speerpunt van de coalitie:

- Het nieuwe Programma Duurzaamheid 2023-2026 'Capelle verandert duurzaam' is in juli vastgesteld en in september hebben we twee scenario's voor de Capelse Duurzaamheidslening aan u voorgelegd.
- Het Actieplan Circulair Capelle is vastgesteld. Momenteel werken we aan de twaalf acties in het actieplan, gericht op de drie doelgroepen bedrijven, inwoners en gemeentelijke organisatie.
- Op veel daken van gemeentelijke gebouwen zijn al zonnepanelen geplaatst. Om de resterende geschikte daken te voorzien van zonnepanelen lopen op dit moment de voorbereidingen. Ook de belangstelling van Capellenaren om zonnepanelen te plaatsen is groot. Tegelijkertijd zijn er ook signalen dat het animo om zonnepanelen te installeren afneemt door onzekerheid over de terugverdientijd. Hiervoor is het nieuwe kabinet aan zet. Met verschillende acties stimuleren we het plaatsen van zonnepanelen zodat we op koers blijven voor de doelstelling van minimaal 155.000 zonnepanelen eind 2026.

Capelle bouwt door. Hoewel er genoeg redenen zijn waarom de markt zou kunnen stagneren, zien we nog steeds ontwikkelingen, initiatieven en ambities die van de grond komen, zowel vanuit de markt als binnen de gemeente:

- De bouw bij Mient-Midden is gestart, de eerste paal bij Blinkert is geslagen en er is gestart met de visievorming voor Roer/Barbizonlaan, Centraal Capelle en Stationsgebied Schollevaar.
- Daarnaast bevinden Hoven II, Capelseweg/Bermweg en IJsselpark zich in de realisatie- dan wel opleverfase.
- Voor verschillende ontwikkellocaties lopen procedures, waaronder paspoorten voor Bermweg 310, Poortmolen en Wingerd en ruimtelijke verkenningen voor Bermweg 11 en het Goudenregenholje.

Tegelijkertijd zien we ook dat projecten langer duren, en dat verkoop wordt beïnvloed door stijgende rentetarieven. De vraag naar woningen blijft echter onverminderd groot. Daarom blijven we fors inzetten op het toevoegen van woningen aan de Capelse woningvoorraad, waaronder ook extra sociale huurwoningen conform de afspraak in het Capels Akkoord.

Tot slot. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en onvoorspelbare omstandigheden in de wereld om ons heen, worden ook behoorlijk wat doelen (nog) niet gerealiseerd. We moeten er werk van maken om realistischer te plannen. Zo zien we dat bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit diverse projecten al meerdere keren zijn uitgesteld. Maar ook bij het plegen van onderhoud in de buitenruimte en het realiseren van onze ambities in het sociaal domein hapert hier en daar de uitvoering. De Capellenaar merkt dat. En verwacht van onze gemeente dat we de beloften die we doen, ook echt waarmaken. We moeten naar elkaar toe scherper en helderder zijn over de verwachtingen die we hebben. Zodat we allemaal weten waarop we wel én niet kunnen rekenen.

Met realistischer plannen hangt samen dat we realistischer gaan begroten, ook op EMU-saldo. Door het uitstellen van de uitgaven ontwikkelt het EMU saldo zich positief. Maar dat heeft ook een keerzijde. We moeten voorkomen dat we keer op keer een boeg golf krijgen van uitgestelde investeringen. Richting de Voorjaarsnota 2024 zullen we hierover met voorstellen komen aan uw raad en de auditcommissie, zoals een verscherpte analyse van de liquiditeitsprognose, projectbeheersing en het borgen van kenniscontinuïteit.

Doelenboom

In de bijlage 'Niet gewijzigde prestaties doelenboom t.o.v. Voorjaarsnota 2023' staan de prestaties die in de Voorjaarsnota 2023 al op groen (gerealiseerd) of rood (niet gerealiseerd en worden niet gerealiseerd) zijn gezet. In de onderstaande tabel staan de overige prestaties uit deze Najaarsnota 2023 afgezet tegen de Voorjaarsnota 2023. Voor een verdere inhoudelijke toelichting van deze en de andere prestaties verwijzen we naar de desbetreffende programma's.

Prog	Wat hebben we gedaan?	VJN23	NJN23
0	BG23 Afhandeling eerste klantcontact Capellenaren		
0	BG23 Digitalisering interne afhandeling aanvragen Capellenaren		
0	BG23 Informatiehuishouding nog beter op orde brengen		
0	BG23 Visie en verordening burgerparticipatie uitvoeren (Capels Akkoord)		
0	BG23 Jongerenparticipatie vergroten (Capels Akkoord)		
0	BG23 Behoud personeel		
0	BG23 Werving (Capels Akkoord)		
0	BG23 Inhuren personeel (Capels Akkoord)		
1	BG23 Inzet weerbaarheidsprojecten en awarenessprogramma's (Capels Akkoord)		
1	BG23 Crimineel en agressief gedrag en overlast door jongeren voorkomen en verlagen		
1	BG23 Inzet preventie en vroege melding woonoverlast (Capels Akkoord)		
1	BG23 Wijkgerichte inzet door ambulant jongerenwerk		
1	BG23 Wervingsacties buurtpreventieteam, WhatsApp groepen en Burgernet (Capels Akkoord)		
1	BG23 Projecten gericht op ouders over veiligheidsproblemen onder de jeugd uitvoeren		
1	BG23 Lokale regie eenvoudige zorg- en veiligheidszaken invullen		
2	BG23 Fietsbeleid evalueren (Capels Akkoord)		
2	BG23 Doorstroming autoverkeer Algeracorridor verbeteren (Capels Akkoord)		
2	BG22 Investeren langzaam verkeer (fiets en voetgangers)		
2	BG23 Verlagen snelheden op 50km/h wegen onderzoeken		
2	BG23 Verkeersveiligheidsaanpak uitwerken (Capels Akkoord)		

2	BG23 Fietspaden veiliger maken (Capels Akkoord)		
2	BG23 Beleid voor deelmobiliteit uitwerken		
2	BG23 Verder werken aan de bewoners- en werkgeversaanpak		
2	BG23 Parkshuttle testen in gemengd verkeer		
2	BG23 Omgeving waterbus inrichten en monitoren gebruik		
2	BG23 Waterdoorlatende parkeerplaatsen aanleggen (Capels Akkoord)		
2	BG22 Actualiseren wegcategoriseringsplan		
2	BG22 Opstellen programma Buitenruimte		
3	BG23 Gebiedsinrichtingsplan Capelle West opstellen		
3	BG23 Programma Economie opstellen		
3	BG22 Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) Capelle West		
4	BG23 Toename gebruik voorschoolse educatie (Capels Akkoord)		
4	BG23 Afspraken tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente versterken		
4	BG23 Samenhang rondom onderwijskansen versterken		
4	BG22 Lokale Educatieve Agenda (LEA)		
4	BG23 Subsidie frisse schoolgebouwen monitoren		
4	BG22 Onderwijshuisvesting		
4	BG23 Inzetten op versterken preventieve activiteiten		
5A	BG23 Prestatieafspraken 2023 Sportief Capelle naleven		
5A	BG23 Lokaal sportakkoord: impuls vitaliseren sportverenigingen		
5A	BG23 Lokaal sportakkoord: inzet op vitale ouderen		
5A	BG23 Lokaal sportakkoord: zinvolle naschoolse vrijetijdsbesteding stimuleren		
5A	BG23 Lokaal sportakkoord: inzet gezonde leefstijl interventie		
5A	BG23 Culturele infrastructuur behouden en versterken (Capels Akkoord)		
5A	BG23 Impuls voor evenementen		
5A	BG23 Brug tussen citymarketing en cultuur (Capels Akkoord)		
5A	BG23 Digitaal burgerschap versterken (Capels Akkoord)		
5A	BG23 Maatschappelijk ondernemerschap bibliotheek uitbouwen		
5A	BG22 Waardering sociale woningbouw		
5B	BG23 Quickwins wijktoers Programma Buitenruimte uitvoeren		
5B	BG23 Meer bewustzijn over buitenruimte bij kinderen creëren		
5B	BG23 Meer bewegingsmogelijkheden in de nabije omgeving van ouderen (Capels Akkoord)		
5B	BG22 Kwaliteitsimpuls buitenruimte		
5B	BG22 Rivier als getijdenpark		
5B	BG23 Onderzoek relatie verschillende soorten groen en hittebestendige buitenruimte		
5B	BG23 Pilot verschillende materialen voor vasthouden en vertraagd afvoeren water		
5B	BG23 Onderzoek aantal panden dat overlast heeft bij hevige regenval		
6A	BG23 Toekomst Wijk Overleg Platforms (WOP's) evalueren (Capels Akkoord)		
6A	BG23 Bewustwordingscampagne 'klaar staan voor elkaar'		
6A	BG23 Capellenaren worden maatje van elkaar		
6A	BG23 Werken aan een dekkend netwerk van KinderLabs (Capels Akkoord)		
6A	BG23 Preventie jeugdcriminaliteit en bevorderen pro sociaal gedrag		
6A	BG22 Kansrijke Start (Gezondheid in de eerste 1000 dagen)		
6B	BG23 Integrale aanpak verstevigen (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Toegang Jeugdfonds Sport & Cultuur verruimen (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Pilot sport- en cultuurregeling jongeren (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Pilot sport- en beweegregeling 60+ers (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Tweejarige pilot samenwonen in de bijstand (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Inzetten op voorlichting, educatie, vroegsignalering en ondersteuning (Capels Akkoord)		
6C	BG23 Beschermd Thuis uitwerken		
6C	BG23 Wonen op maat uitvoeren		
6C	BG23 Tussenwonen uitwerken		
6C	BG23 Programma Langer Thuis vaststellen (Capels Akkoord)		
6D	BG23 Lokale uitvoering ambulante jeugdhulp (Capels Akkoord)		
6D	BG23 Hervormingsagenda uitwerken		
7	BG23 Gesprek Capellenaren voeren		

7	BG23 Campagne gezonde leefstijl		
7	BG23 Leefstijl interventies opzetten		
7	BG23 Ambassadeurs gezonde leefstijl trainen		
7	BG23 Nieuw programma duurzaamheid opstellen (Capels Akkoord)		
7	BG23 Inzetten op energiebesparing		
7	BG23 Duurzaamheidslening aanbieden (Capels Akkoord)		
7	BG23 Actieplan Energiearmoede uitvoeren (Capels Akkoord)		
7	BG22 Zonnepanelen op gemeentelijke panden		
7	BG23 Dekkend laadpalen netwerk		
7	BG23 Haalbaarheid warmtenet Florabuurt		
7	BG23 Collectieve warmtevoorziening met afvalwaterzuiveringsinstallatie als bron onderzoeken		
7	BG23 Verkenning warmtetransitie bedrijventerrein CapelleXL		
7	BG23 Verkenning warmtetransitie rond 's-Gravenweg tussen Prins Alexanderlaan en Kanaalweg		
7	BG23 Actieplan Circulair Capelle uitvoeren		
7	BG23 Zonnepanelen plaatsen stimuleren (Capels Akkoord)		
7	BG23 Geluidsisolerende gevelmaatregelen aanbrengen		
7	BG23 Actieplan Omgevingslawaaï uitwerken		
7	BG23 Bodemkwaliteitskaarten actualiseren		
7	BG23 Basis Geluid Emissieplan opstellen		
7	BG23 Ondergrondse containers afsluiten		
7	BG23 Gfe cocons hoogbouw plaatsen		
7	BG23 Minicontainers papier en gft introduceren		
7	BG22 Verminderen restafval		
8	BG23 Kwetsbare woningvoorraad revitaliseren		
8	BG23 Digitale omgevingsloket (DSO) inrichten		
8	BG23 Plan van aanpak Omgevingsplan uitvoeren		
8	BG22 Omgevingswetproof		
8	BG22 Opstellen toolboxen		
8	BG22 Vaststellen verordening fysieke leefomgeving Capelle		
8	BG23 Omgevingsagenda opstellen		
8	BG23 Ruimtelijke kaders opstellen		
8	BG23 Ruimtelijke onderlegger omgevingskwaliteit opstellen		

Bijlage Niet gewijzigde prestaties doelenboom (groen en rood) tov VJN23 en NJN23

Prog	Wat hebben we gedaan?	VJN23	NJN23
0	BG23 Communicatiebeleidsplan opstellen		
0	BG23 Denk & Doe Mee fonds structureel maken (Capels Akkoord)		
2	BG23 Openbaar vervoer beleid opstellen		
3	BG23 BIZ Capelle West vernieuwen		
6B	BG23 Kostendelersnorm voor jongeren tot 27 jaar afschaffen (Capels Akkoord)		
6B	BG23 Terugloop bereik collectieve zorgverzekering stoppen		
7	BG23 Mogelijkheid informatiepunt onderzoeken (Capels Akkoord)		
8	BG23 Sociale- en middeldure huurwoningenvoorraad en koopwoningen evenredig verdelen in de regio (Capels Akkoord)		

Stand VJN 2023	Stand NJN 2023
100	47
7	27
8	37
1	5
116	116

2. Financieel perspectief 2023 -2031 en EMU-saldo

De onderstaande tabel laat de financiële resultaten zien: het saldo van baten en lasten.

	Begroting en meerjarenbegroting								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Beginstand Najaarsnota 2023 *	V3.356	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551
Totaal wijzigingsvoorstellen in de Najaarsnota	N3.484	V767	N282	N876	N857	N847	N877	N877	V23
Eindstand Najaarsnota 2023	N128	V1.125	V4.018	N2.746	N6.187	N8.238	N10.618	N13.831	N15.528
Waarvan saldo incidentele baten en lasten	N161	N1.243	N933	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Structureel saldo	V33	V2.368	V4.951	N2.746	N6.187	N8.238	N10.618	N13.831	N15.528

*) De beginstand van de Najaarsnota is gebaseerd op de Begroting 2023 inclusief de Voorjaarsnota 2023 en de meerjarige mutaties uit de primaire begroting 2024. Amendementen en moties op de primaire Begroting 2024 zijn niet in de cijfers van de Najaarsnota 2023 verwerkt.

Bij de raadsbehandeling van de Begroting 2024 is het volgende amendement aangenomen: "Niet met een kredietverhoging vooruitlopen op nieuwe plannen". Het effect op de lasten en baten is N 20 in 2024 en V 15 vanaf 2025. Dit wordt zichtbaar in de beginstand van de Voorjaarsnota 2024.

EMU-saldo

Het EMU-saldo ontwikkelt zich als volgt.

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VJN 2023	-44.416	-27.265	-17.215	-17.485	-24.017	-24.058	-30.947	-30.858	-31.659
Begroting 2024		-28.819	-14.404	-20.949	-23.807	-23.290	-15.676	-25.036	-16.610
NJN 2023	-13.804	-42.317	-20.831	-24.193	-23.736	-24.138	-16.996	-26.354	-17.030

Uit de tabel blijkt dat voor 2023 sprake is van een verslechtering van het begrotingssaldo. Voor 2024 een verbetering en vanaf 2025 een nadeel.

Het EMU-saldo geeft een inschatting van alle verwachte kasstromen: alle feitelijke inkomsten en uitgaven. Zoals uit het EMU-saldo blijkt is er sprake van een negatief EMU-saldo. Dit komt erop neer, dat we in alle jaren meer uitgeven dan dat er binnenkomt. Hierdoor nemen de leningen en daarbij behorende rentelasten jaarlijks toe. Voor Capelle geldt een EMU-referentiewaarde van (negatief) € 9 miljoen. Het EMU-saldo wordt in 2023 € 30,6 miljoen minder negatief omdat er voor € 10 miljoen aan investeringen van 2023 naar 2024 zijn doorgeschoven. Ook zijn er € 10,6 miljoen aan van 2023 naar 2024 doorgeschoven eenmalige uitgaven, lagere onttrekkingen aan voorzieningen en lagere uitgaven, een uitgestelde winstneming van de grondexploitaties, waar een enkele miljoenen lager resultaat 2023 tegenover staat. Ook is in 2023 gerekend met een stelpost van € 10 miljoen van een per saldo positief resultaat, onderbesteding van investeringen en/of minder onttrekkingen aan voorzieningen cf. het in de Begroting 2024 opgenomen besparingsvoorstel '0.12 Besparingsmaatregelen Rente / EMU Saldo verlagen'. Beheersing en inzicht in de eenmalige lasten, liquiditeiten, de investeringskredieten en inkomende subsidies is mede gezien de in de Begroting opgenomen besparingsopgave en relatief hoge rentestand voor de organisatie een nadrukkelijk aandachtspunt.

Wijzigingsvoorstellen

De grootste financiële wijzigingen in 2023 (saldo groter dan V/N 500) in deze najaarsnota zijn hieronder opgenomen, in volgorde van de programma's:

- 0.1 Algemene uitkering mei- en septembercirculaire N 1.653
- 0.2 Afschrijvingen V 689
- 2.2 Ondergrondse infrastructuur V 720
- 5A.3 Autonome ontwikkelingen Verbonden partijen N 553
- 6B.1 BUIG bijstellen V 937
- 6B.5 Aanpak financiële bestaanszekerheid/inzet restantbudget 2023 V 823
- 6B.7 Aframen Hoogwaardig Handhaven N 525
- 6D.1 Actualisatie nav 2e burap GRJR N 1.640
- 6D.3 Centrum Jeugd en Gezin (CJG) halfjaarrapportage N 1.425

- 6D.4 Autonome groei Jeugdzorg N 1.200 (V 1.200)
- 8.9 Aanpassing grondexploitaties N 1.192

In de septembercirculaire 2023 is op basis van de nieuwe financieringsstructuur op basis van het bbp vanaf 2027 compensatie voor volumegroei opgenomen. De VNG heeft in de ledenbrief van 17 mei 2023 aangegeven dat er geen bestuurlijke besluitvorming tussen de VNG en het kabinet heeft plaatsgevonden over de nieuwe methode voor de volumeontwikkeling. Verder verwacht de VNG dat er gemeentelijke kosten zijn die harder stijgen dan de historische ontwikkeling van het bbp, zoals bijvoorbeeld voor de zorgtaken door een toename van het aantal ouderen. Het volume accres, zoals opgenomen in de septembercirculaire 2023, bedraagt voor de gemeente Capelle aan den IJssel voor 2027 € 2,7 miljoen en voor 2028 € 5,25 miljoen. Om voor de lastenkant van de begroting voldoende rekening te houden met een stijging van de kosten van voorzieningen stellen we, mede op basis van extern advies, voor het volume accres V 2.707 voor 2027 en V 5.250 2028 en verder vooralsnog te reserveren en hiervoor een stelpost op te nemen.

3. Financiële kengetallen

Het exploitatieresultaat en het EMU-saldo dat hierboven is toegelicht, is niet het enige middel om de financiële gezondheid van gemeenten te beoordelen. Sinds een aantal jaar is het daarom voor gemeenten verplicht om financiële kengetallen te berekenen.

De Netto schuldquote

De Netto schuldquote, gecorrigeerd voor door verstrekte leningen, daalt licht. Dit komt omdat er investeringskredieten vanuit 2023 naar 2024 en verder zijn verschoven. Hierdoor hoeven minder leningen te worden aangetrokken wat gunstig is voor de Netto schuldquote (gecorrigeerd).

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%
Begroting 2024		39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%
NJN 2023	21,4%	35,6%	46,9%	57,7%	67,2%	75,9%	83,1%	93,9%	100,4%

Solvabiliteit

De solvabiliteit, oftewel de verhouding “eigen vermogen / totaal vermogen”, ontwikkelt zich als volgt. De solvabiliteit verslechtert omdat we meer leningen krijgen.

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%
Begroting 2024		54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%
NJN 2023	61,2%	54,6%	52,4%	48,6%	44,6%	40,8%	38,3%	34,0%	30,1%

Debt Service Coverage Ratio

De Debt Service Coverage Ratio ontwikkelt zich als volgt:

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VJN 2023	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4
Begroting 2024		1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5
NJN 2023	1,3	0,5	1,8	1,1	0,8	0,7	0,7	0,5	0,4

De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft een beeld van de plek die rente en aflossingen innemen in de financiën. De DSCR wordt als volgt berekend: (resultaat + afschrijving en rente) / (rente + aflossingen). Wanneer rente of aflossingen een relatief groot deel van de kasstromen uit maken, daalt deze waarde onder 1. Bij voorkeur is deze ratio boven de 1. De afschrijvingslasten en de rente stijgen in de loop van de jaren waardoor de Debt Service Ratio afneemt. In 2024 is er sprake van relatief veel lasten die ten laste van reserves worden gebracht waardoor het saldo van baten en lasten negatief is en tot een lage DSCR leiden.

4. Vervolgprocedure

U behandelt de Najaarsnota 2023 op 4 en 6 december 2023 in de commissies en op 18 en 19

december 2023 in de raad. De Najaarsnota 2023 wordt na vaststelling in de gemeenteraad ter kennisname naar onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland gestuurd.

5. Informatie en vragen

U kunt beleidsinhoudelijke en financieel-technische vragen stellen bij de afdeling Financiën via p&c@capelleaandenijssel.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel,

De secretaris

De burgemeester

w.g.

w.g.

A.L. Duijmaer van Twist

mr. P. Oskam